

Het effect van een treinstoring op reizigers naar Amsterdam

22 januari 2019 paste de NS door sneeuwval de dienstregeling aan en reden de hele dag minder treinen. Deze aanpassing was soms wat onhandig, maar had geen grote consequenties voor treinreizigers. De twee jaren daarvoor waren in januari wel grote storingen van het treinverkeer.

18 januari 2018 kreeg Nederland te maken met een stormstoring: door hevige storm werd al het treinverkeer gestaakt. Om 09.00 uur 's ochtends gaf het KNMI code rood af en waarschuwde mensen niet naar buiten te gaan. Rond 11.00 uur staakte de NS al het treinverkeer.

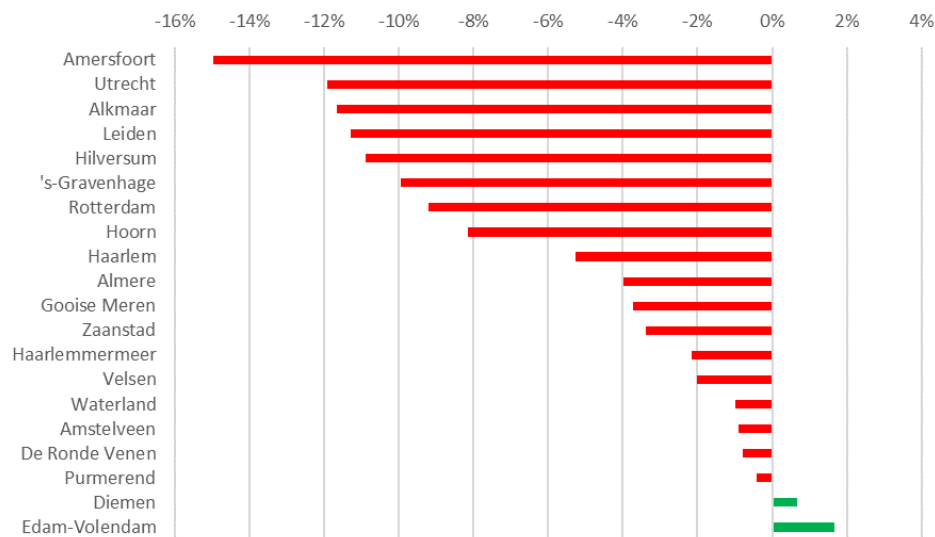
Het jaar daarvoor kreeg Nederland te maken met een stroomstoring: op 17 Januari 2017 viel om 4 uur 's nachts de stroom uit in Amsterdam en Omstreken. Een probleem bij het verdeelstation op de Hemweg zorgde ervoor dat Amsterdam, Zaandam en Landsmeer geen stroom hadden. Om 6.30 uur werden de eerste aansluitingen weer hersteld, om 9.00 uur was de stroomstoring voorbij. Het treinverkeer bleef de hele dag last houden van de storing.

Wat is het effect van een grote treinstoring op de reizigers richting Amsterdam? Hoeveel reizigers worden getroffen door een treinstoring? Zoeken zij een alternatief of komen zij helemaal niet meer naar Amsterdam? Met behulp van mobiele telefoondata bewerkt door Mezuro, zochten wij het uit.

Stroomstoring 2017 verhinderde 70.000 reizigers, stormstoring 2018 verhinderde 100.000 reizigers

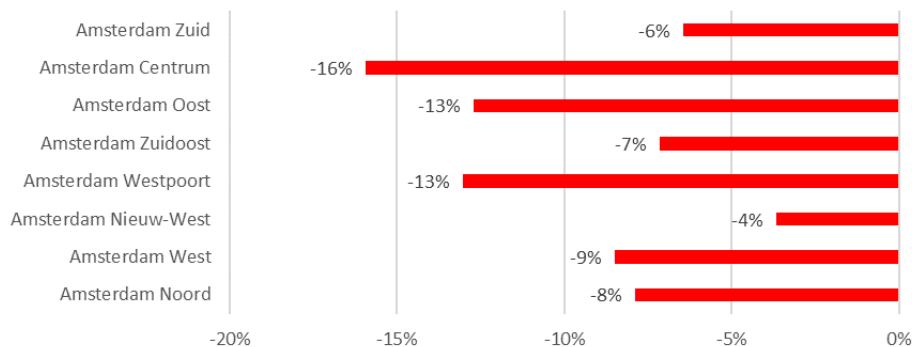
Tijdens de stroomstoring in 2017 konden ongeveer 70 duizend reizigers hun bestemming in Amsterdam niet bereiken. De helft van hen waren frequente bezoekers van Amsterdam, oftewel woon-werk en schoolgaand verkeer. Vooral bezoekers uit gebieden met goede treinverbindingen met Amsterdam kwamen niet meer naar Amsterdam. Reizigers uit gemeenten als Purmerend, Amstelveen, Diemen of Edam-Volendam die niet van de trein afhankelijk zijn, blijven gewoon naar Amsterdam gaan.

Stroomstoring 2017: herkomst bezoekers Amsterdam. Verschil t.o.v. gemiddelde dinsdag

Het centrum van Amsterdam werd het zwaarst getroffen en ontving ruim 18 duizend bezoekers minder dan normaal. De helft hiervan waren frequente bezoekers die in het centrum werken of studeren. De andere helft komt minder vaak naar Amsterdam (bijvoorbeeld voor zakelijk bezoek, om te winkelen of een bezoek te brengen aan musea, restaurants, theaters, etc.)

Stroomstoring 2017: afname aantal bezoekers Amsterdam per stadsdeel

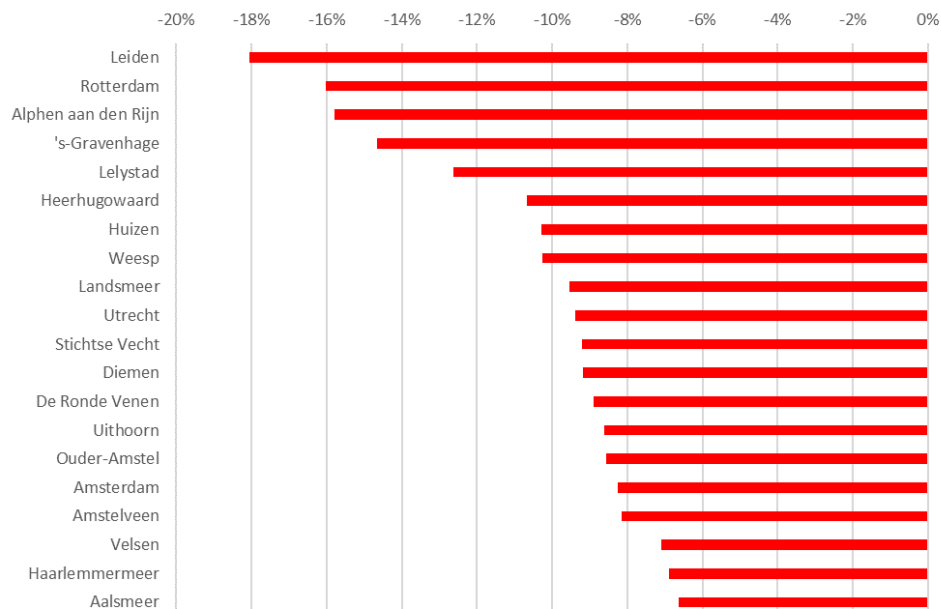

Het effect van de stormstoring in 2018 was groter. De stormstoring trof niet alleen het treinverkeer (zoals bij de stroomstoring wel het geval was), maar ook het autoverkeer ondervond hinder. Circa 100.000 bezoekers minder kwamen naar Amsterdam. Vooral de regelmatige bezoeker (iemand een of twee keer per week

naar Amsterdam komt voor familiebezoek/sport/recreatie) besloot niet naar Amsterdam te komen. Zij slaan een keer over of stellen het bezoek uit.

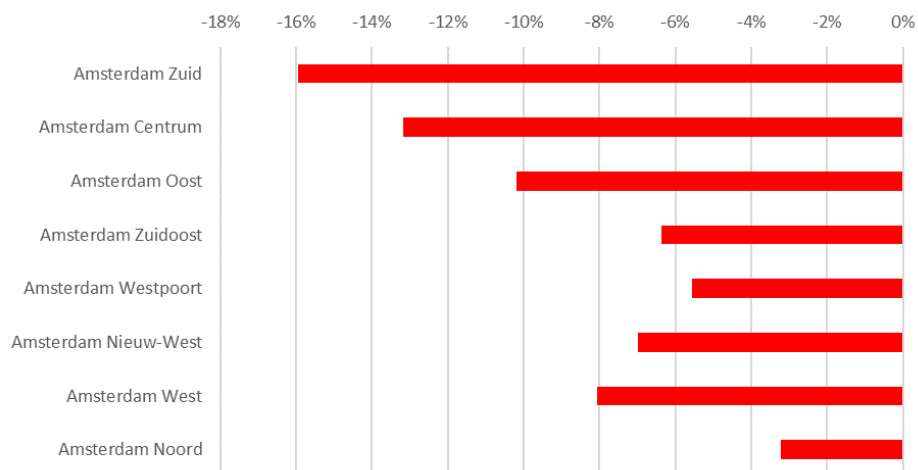
Bezoek dat van ver komt bleef vaker weg dan bezoek dat van dichterbij komt, zij hebben meer alternatieve manieren van vervoer. Daarnaast blijven vooral bezoekers uit het Westen van het land weg. Dit is waar de storm begon en treinen vielen daar eerder uit.

Stormstoring 2018: herkomst bezoekers Amsterdam. Verschil t.o.v. gemiddelde donderdag

Bezoekers aan Amsterdam Zuid en Amsterdam Centrum bleven het vaakst weg. In Amsterdam Centrum blijven vooral de dagtoeristen en winkelend publiek weg. In Amsterdam Zuid gaat het juist om de frequente bezoekers (mensen die in Amsterdam Zuid werken of studeren). Zij kozen ervoor een dag thuis te werken of studeren.

Stormstoring 2018: afname aantal bezoekers Amsterdam per stadsdeel

Minder reizigers per trein, deel stapt over op auto en autoverkeer neemt toe

De data van Mezero laat zien dat zowel door de stroomstoring in 2017 als door de stormstoring in 2018 minder treinreizen werden gemaakt, terwijl het aantal autoritten juist toenam. Een deel van de treinreizigers stapt over op auto en een deel van de treinreizigers besluit helemaal niet naar Amsterdam te komen.

De stroomstoring zorgde voor circa 55.000 minder treinreizen naar Amsterdam. Het aantal autoritten neemt juist toe met circa 20.000 ritten. Dit ging ook aanzienlijk langzamer dan normaal. Zo was men gemiddeld (over de gehele dag, dus inclusief het verkeer dat buiten de spitsen reed) 5 minuten langer onderweg om het westelijk havengebied te bereiken. Over de gehele dag bezien had al het verkeer met bestemming Amsterdam een vertraging van 50.000 uur bij elkaar opgeteld. Dit is nog exclusief de vertraging van het verkeer dat geen bestemming in Amsterdam had, maar wel in de file stond om Amsterdam de passeren.

Een deel van de treinreizigers is overgestapt naar de auto en een deel is helemaal niet naar Amsterdam gekomen. Tussen 8 en 9 uur 's ochtends is het grootste (relatieve) effect te zien van de storing. Daarna probeert men via alternatief vervoer alsnog naar Amsterdam te komen. Tot 12 uur ontwikkelt het aantal aanwezigen zich richting een normaal niveau, maar degenen die er dan nog niet zijn, komen de rest van de dag ook niet meer.

De stormstoring in 2018 trof meer treinreizigers. Na de ochtendspits waren treinreizen helemaal niet meer mogelijk tot aan het einde van de dag. Deze storing trof circa 170.000 treinreizigers die normaal tijdens de storingsuren naar

Amsterdam zouden reizen met de trein. Een deel van hen zocht een alternatief. Tijdens de storing vonden er 55.000 meer autoritten plaats dan normaal, oftewel 33 procent van het aantal getroffen treinreizigers.

Reizigers stranden op stations

Bij beide storingen stranden groepen reizigers op NS stations in Amsterdam. Het zijn wel verschillende groepen reizigers die strandden.

Bij de stroomstoring in 2017 waren het vooral Amsterdammers die strandden. Omdat de storing vroeg in de ochtend plaatsvond ondervonden zij problemen op weg naar werk. Circa 20 duizend Amsterdammers kwamen vast te staan op een van de stations. Ongeveer 60 procent hiervan kwam vast te staan op Amsterdam Centraal of Zuid, de rest op een van de andere stations in Amsterdam.

Bij de stormstoring in 2018 waren het juist de reizigers van buiten Amsterdam die vast kwamen te staan op de Amsterdamse stations. Zij kwamen 's ochtends nog met de trein naar Amsterdam en konden in de avondspits niet meer zomaar naar huis. Vooral op Sloterdijk zien we dit terug. De hele dag zijn minder bezoekers in het gebied van Amsterdam Sloterdijk dan op een normale dag, behalve in de avondspits. Dan neemt het aantal bezoekers juist toe en zijn er 1.500 mensen meer dan tijdens een normale avondspits. Opvallend genoeg zijn dit vooral mensen die normaal niet via Amsterdam Sloterdijk reizen (twee derde van de bezoekerstoename). Dit is woon-werk verkeer dat normaal niet via Amsterdam Sloterdijk reist, maar door de storm was de normale route niet meer mogelijk en gingen ze op zoek naar een alternatief.

Conclusie

Als gevolg van de stroomstoring op 17 januari 2017 konden 70.000 bezoekers Amsterdam niet bereiken. Het effect van de stormstoring op 18 januari 2018 was groter, toen bleven 100.000 bezoekers weg uit Amsterdam. Vooral treinreizigers werden getroffen door de storingen. De stroomstoring in 2017 trof 55.000 treinreizigers richting Amsterdam en 2018 trof de stormstoring er 170.000. Een deel van hen zocht een alternatief en stapte over op auto, waardoor het aantal autoritten tijdens de storingen juist toenam. Degenen die een alternatief zochten waren daardoor fors langer onderweg om Amsterdam te bereiken, zij stonden in de file of strandden op stations. Tijdens de stroomstoring waren reizigers van en naar Amsterdam 50 duizend uur langer onderweg dan normaal. Daarnaast veroorzaakten zij extra vertraging op de weg voor reizigers met een bestemming anders dan Amsterdam.

Daarmee hadden de storingen niet alleen een directe economische schade door activiteiten die tijdens de storing niet uitgevoerd konden worden. Ook de rest van de dag, nadat de stroomstoring was opgelost of de storm was gaan liggen, waren er minder mensen in Amsterdam. Werknemers konden hun werk niet bereiken en zakelijke afspraken moesten worden afgezegd, recreatieve bezoekers stelden hun bezoek uit en het verkeer stond langer vast in de file of op stations.

Meer weten?

Voor vragen kunt u ook contact opnemen met Sylvia Bleker (s.bleker@decisio.nl) of Menno de Pater (M.dePater@decisio.nl). Telefonisch zijn zij te bereiken via 020-6700562.